Европейски парламент
2014-2019

Документ за разглеждане в заседание

B8-0077/2016

15.1.2016

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на /заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност

съгласно член 123, параграф 2 от Правилника на дейността

относно прилагането на споразуменията за асоцииране / задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия с Грузия, Молдова и Украйна
(2015/3032(RSP))

Петрас Аущревичюс, Хавиер Нарт, Марите Схаке, Йоханес Корнелис ван Бален, Дита Харанзова, Илхан Кючюк, Луи Мишел, Норика Николай, Урмас Пает, Йозо Радош, Павел Теличка, Иво Вайгъл
от името на групата ALDE

B8-0077/2016

Резолюция на Европейския парламент относно прилагането на споразуменията за асоцииране / задълбочените и всеобхватни споразумения за свободна търговия с Грузия, Молдова и Украйна
(2015/3032(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид споразуменията за асоцииране от 27 юни2014 г. между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, Молдова и Украйна, от друга страна, заедно с придружаващите ги задълбочени и всеобхватни споразумения за свободна търговия (ЗВССТ),

– като взе предвид ратифицирането на тези споразумения от Европейския парламент през септември (Украйна), ноември (Молдова) и декември 2014 г. (Грузия), както и придружаващите резолюции, приети впоследствие от Европейския парламент,

– като взе предвид своя доклад относно преразглеждането на Европейската политика за съседство, приет през юни 2015 г., и съответните си резолюции относно политическото положение в трите страни,

– като взе предвид програмите за асоцииране за периода 2014-2016 г., които са продължение на плана за действие за трите страни на Европейската политика за съседство (ЕПС),

– като взе предвид докладите за напредъка по изпълнението на плана за действие за либерализиране на визовия режим от страна на Грузия и Украйна от 18 декември 2015 г.,

– като взе предвид член 123, параграф 2 от своя правилник,

А. като има предвид, че Европейската политика за съседство (ЕПС) и Източното партньорство бяха създадени и предназначени за насърчаване на мира, стабилността и просперитета в Европа чрез подкрепа за демокрацията, правовата държава и устойчивото икономическо развитие; като има предвид, че ЕПС и ангажиментът на ЕС за сътрудничество и партньорство с източните съседи никога не са били предназначени да бъдат геополитическо предизвикателство срещу която и да е друга страна;

Б. като има предвид, че споразуменията за асоцииране са вече в сила в продължение на повече от една година, заедно с търговските споразумения с Грузия и Молдова; като има предвид, че задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ) между ЕС и Украйна влезе изцяло в сила на 1 януари 2016 г.; като има предвид, че създаването на задълбочени и всеобхватни зони за свободна търговия (ЗВЗСТ) между ЕС и Грузия, ЕС и Молдова и ЕС и Украйна представлява една от най-значимите взаимни ползи от споразуменията, тъй като значението на

търговията за растежа, създаването на работни места, просперитета и стабилността е неоспоримо;

В. като има предвид, че безвизовият режим за пътуване между ЕС и Молдова беше въведен през април 2014 г. , и като има предвид, че последните доклади на Комисията от декември 2015 г. показват, че Грузия и Украйна вече отговарят на изискванията, определени в плановете за действие за либерализиране на визовия режим;

Г. като има предвид, че ангажиментът на ЕС с източните партньори беше посрещнат със съпротива от Руската федерация, която изглежда гледа на дейностите на ЕС само с оглед на геополитическо съперничество с нулев сумарен контекст;

Д. като има предвид, че Русия продължава да участва, пряко или косвено, в конфликти и вътрешни разделения, засягащи и трите асоциирани страни – свързаните с Абхазия и Южна Осетия конфликти в Грузия, въпроса с Приднестровието в Молдова и анексирането на Крим към Русия, и участието в конфликта в източните части на Украйна; като има предвид, че тези конфликти накърняват териториалната цялост на партньорските страни, нарушават международното право и отслабват цялостната ситуация по отношение на сигурността на европейския континент;

Е. като има предвид, че Европейският съюз и неговите държави членки са приели редица санкции и ограничителни мерки срещу Руската федерация и руски длъжностни лица, а именно вследствие на анексирането на Крим към Русия и прякото участие на Русия в конфликта в източната част на Украйна;

Ж. като има предвид, че асоциираните страни правят измерим напредък в много области, като същевременно се сблъскват с вътрешен политически натиск от страна на политически, социални и икономически реформи и от все още развиваща се демократична култура, както и външен натиск;

З. като има предвид, че демократичните институции са все още слаби в трите асоциирани страни; като има предвид, че наличието на икономически интереси в някои от политическите партии, а поради това и в правителствата и определянето на техните кабинети, решително се отразява на демократичната структура на страните;

И. като има предвид, че сключването на споразумения за асоцииране не е самоцел, а е част от по-широк процес на търсене на по-тясно сътрудничество с асоциираните страни, които са по-близо до ЕС, по отношение на правни, икономически, политически и социални реформи и сближаване; като има предвид, че за тази цел от съществено значение е прилагането; като има предвид, че този процес се основава на общите ценности на Европейския съюз и асоциираните страни, всички от които са членове на Съвета на Европа;

1. приветства напредъка, постигнат в прилагането на споразуменията за асоцииране, и положителното въздействие, което споразуменията за свободна търговия са имали по отношение на увеличаването на търговията и бизнес контактите, стимулите за реформи и приноса за икономическия растеж, и изтъква отново

готовността на ЕС да продължи усилията, за да запази положителните резултати от предприетите реформи, да следи отблизо въздействието на споразуменията за свободна търговия, както и да намали до минимум отрицателното въздействие на новия режим за свободна търговия;

2. подчертава факта, че страните по споразумения за асоцииране свободно са избрали договорна ангажираност с Европейския съюз и че изборът им трябва да бъде изцяло зачитан; отново заявява, че Европейската политика за съседство и Източното партньорство не са геополитическо предизвикателство срещу трета страна, а дългосрочна политика в подкрепа на стабилността, просперитета и демокрацията на европейския континент, основаваща се на зачитането на човешките права, доброто управление и принципите на правовата държава, както и пазарната икономика;

3. подчертава, че Съветът на Европейския съюз с единодушие подписа споразуменията за асоцииране;

4. приветства положителната оценка от Европейската комисия по отношение на либерализацията на визовия режим за Украйна и Грузия в последната оценка на прилагането на плановете за действие за либерализиране на визовия режим с тези две страни; очаква от Съвета и държавите членки да предприемат мерки за предоставяне на двете страни на безвизов режим на пътуване без излишно забавяне;

5. взема под внимание решението от 21 декември 2015 г. на Съвета за удължаване на икономическите санкции срещу Русия, като Споразумението от Минск все още не се прилага напълно; подчертава, че цялостното изпълнение на Споразумението от Минск остава от първостепенно значение за стабилизирането на източната част на Украйна и че санкциите на ЕС ще продължат да бъдат в сила докато Русия изпълни своята част от споразумението; припомня, че санкциите не са цел сами по себе си, и изразява надежда, че Руската федерация скоро ще зачита международното право, в резултат на което ЕС ще бъде в състояние да оттегли наложените от него санкции;

6. подчертава, че конфликтите в страните от Източното съседство се нуждаят от допълнително политическо внимание от Европейския съюз и от всички многостранни организации за сигурност в Европа, в частност ОССЕ и германското председателство на ОССЕ; призовава ЕСВД, Съвета и държавите членки да заемат по-активна позиция и да използват всички дипломатически и политически механизми, които са създадени за справяне с тези конфликти; подчертава, че ако конкретен дипломатически механизъм за решаване не успява да постигне каквито и да било резултати въпреки дългогодишните усилия, следва да се предвидят нови формати; припомня, че ЕС може да действа с най-голяма сила на световната сцена, когато е единен;

7. призовава Комисията и Европейската служба за външна дейност да разработят, заедно с асоциираните страни, мерки за изграждане на доверие, които биха могли да намалят напрежението във връзка с различията и да облекчат страданието на хората в тези конфликти; в този контекст подчертава важността на продължаващата работа, извършвана от мисиите на ЕС по линия на ОПСО —

Мисията на ЕС за гранична помощ (EUBAM) за Молдова и Украйна и Мисията за наблюдение на Европейския съюз (EUMM) в Грузия;

8. отново потвърждава подкрепата си за суверенитета и териториалната цялост на всички страни от Източното съседство, включително по отношение на трите асоциирани страни, подчертава, че споразуменията, включително разпоредбите за свободна търговия, следва да се изпълняват по начин, който улеснява уреждането на териториалните конфликти;

9. подчертава, че чрез сближаване на законодателството на ЕС в области като конкуренцията, обществените поръчки и защитата на правата на интелектуална собственост, ЗВССТ ще допринесат за модернизирането и разнообразяването на тези икономики и по този начин ще дадат тласък за реформа и борба срещу корупцията; подобрения в областта на безопасността на храните ще дадат възможност на страните да могат да изнасят животински продукти за ЕС; отбелязва, че сближаването на санитарните и фитосанитарните стандарти (СФС) и технически регламенти и стандарти съобразно изискванията на ЕС следва да доведе до положителни ефекти по отношение на растежа в селското стопанство и хранителната промишленост;

10. подчертава, че съдебната система трябва да бъде напълно независима в Грузия, Украйна и Молдова;

11. подчертава също така необходимостта от действителна свобода на печата; изразява своята загриженост във връзка с всички случаи, при които свободата на словото и печата са изложени на риск;

12. счита, че парламентарният контрол е основно условие за демократичната подкрепа на политиките на ЕС; поради това призовава Комисията да съдейства своевременно за редовното и подробно наблюдение на изпълнението на ЗВССТ от страна на Европейския парламент; призовава Комисията да наблюдава отблизо изпълнението на ЗВССТ с цел да се предотврати социалният и екологичният дъмпинг, особено по време на преходния период за някои сектори; подчертава значението на парламентарната дипломация и подчертава в това отношение ясната необходимост от реформа на Парламентарната асамблея Евронест;

13. насърчава трите асоциирани страни да положат допълнителни усилия в следните области:

Що се отнася до Грузия:

i. отбелязва смяната на министър-председателя в Грузия през декември 2015 г. и приветства изявления в подкрепа на сътрудничеството с парламентарната опозиция като начин за облекчаване на напрежението в политическата поляризация в страната; -{}-

ii. приветства неотдавнашните реформи от страна на грузинските органи за по-нататъшно укрепване на стабилността, независимостта и ефективността на държавните институции, в частност на съдебните институции, и усилията за укрепване на защитата на правата на човека и основните свободи; счита при

все това, че тези реформи не са достатъчни по обхват и са недостатъчни за справяне с предизвикателствата, пред които са изправени съдебните институции, особено въпроса за независимостта и институционалния интегритет срещу неправомерно политическо влияние; по-конкретно призовава за създаването на прозрачен, основан на заслуги подбор на съдиите и за изменение на тригодишния план на пробационна система за съдии;

iii. подчертава, че наказателните преследвания трябва да бъдат прозрачни, основани на доказателства, пропорционални и да не бъдат политически мотивирани, и следва да се придържат стриктно към процедурите на разследване и справедлив съдебен процес, както и да бъдат провеждани при пълно зачитане на принципите на справедлив съдебен процес съгласно принципите, залегнали в Европейската конвенция за правата на човека; продължава да бъде загрижен относно липсата на отчетност на прокуратурата и на неясните критерии за назначаване на прокурорите и следователите; призовава за продължаване на усилията за пълна независимост, ефективност, безпристрастност и професионализъм на съдебната система, прокуратурата и Министерството на вътрешните работи, както и в новосъздадената служба за сигурност, и призовава за насърчаване на политическата воля за създаване на механизми за тяхната отчетност;

iv. приветства промените в Кодекса на труда в Грузия; подчертава обаче, че законодателството в областта на здравето и безопасността по отношение на трудовите права трябва да продължава да бъде основен въпрос в дневния ред;

v. отново изразява своята загриженост за съдбата на децата, поставени в религиозните институции за настаняване без държавен надзор, подчертава отговорността на правителството по силата на международното право в областта на правата на човека да защитава всички деца от насилие и призовава към предприемане на мерки за гарантиране на ефективно разследване и рехабилитация на деца, засегнати от малтретиране и/или сексуално насилие;

vi. призовава за ясна, прозрачна и основана на правата на човека политика и механизми за разследване, наказателно преследване и обезщетяване за нарушенията на правата на човека, както и за гарантиране, че този процес спазва напълно принципа на правовата държава и на справедлив съдебен процес;

vii. подчертава необходимостта от подобряване на политическата култура и климат на национално помирение; счита, че задържането и лишаването от свобода на длъжностни лица, които са служили при предишни правителства, и членове на настоящата опозиция, биха могли да бъдат разглеждани като признаци на избирателно правосъдие; изразява тревога относно потенциалното използване на съдебната система за борба срещу политически опоненти, което би могло да подкопае курса на Грузия в посока Европа и усилията на органите на Грузия в областта на демократичните

реформи; призовава всички политически сили да избягват този вид инструментализация, като същевременно водят сериозна борба за премахване на корупцията и злоупотребата със служебно положение;

viii. призовава правителството на Грузия, особено с оглед на парламентарните избори през 2016 г., да създаде благоприятни условия за свободата на медиите, която укрепва свободата на словото и медийния плурализъм, и да даде възможност на медиите да отразяват събитията независимо и обективно без политически и икономически натиск; изразява своята загриженост във връзка с неотдавнашните опити за промяна на собствеността и редакторска политика на най-популярния независим телевизионен канал на Грузия, Rustavi 2, както и във връзка със свободата на медиите в страната; във връзка с това призовава за пълното прилагане на Закона за прозрачност на медийната собственост и отново заявява, че съдебни решения не следва да подкопават независимостта на редакционната политика на медиите;

ix. призовава правителството на Грузия за започване на реформа на избирателния закон, за да се гарантира по-добро пропорционално и плуралистично представителство в съответствие с международните и европейските изисквания и решението на Конституционния съд на Грузия;

x. осъжда усилията за издигането на паметници и статуи на Йосиф Сталин, и призовава органите на Грузия да се дистанцират от тези дейности и да покажат подобаващо зачитане на паметта на милиони жертви на Сталинизма;

xi. подчертава, че според грузинската статистическа служба (Geostat) първите 12 месеца от изпълнението на ЗВССТ сочат увеличение на вноса на ЕС от Грузия с 15 %, докато износът на ЕС за Грузия е намалял леко с 6,2 %; призовава за присъединяване на Грузия към Договора за Енергийна общност, с цел да се гарантира пълното спазване на глава 11 на ЗВССТ;

xii. подчертава необходимостта от ускоряване на прилагането на разпоредбите за безопасност на храните на място и подобряване на междуведомственото сътрудничество в Грузия, за да се постигнат желаните резултати в областта на ЗВССТ;

xiii. призовава грузинското правителство да гарантира подходящото ангажиране на гражданското общество в процесите на реформи;

Що се отнася до Молдова:

i. изразява съжаление, че Парламентът на Молдова и политическите партии, представени в него, все още не са успели да сформират ново правителство, тъй като гласуването на недоверие на 29 октомври 2015 г. доведе до оставката на правителството на министър-председателя Валериу Стрелет; счита, че настоящата политическа безизходица в Молдова достигна критична точка, която създава риск от дестабилизиране на институциите на страната и представлява заплаха за икономиката, политическата легитимност на всички политически партии и борбата срещу корупцията,

което има силно въздействие върху притока на преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ);

ii. призовава всички политически партии в Молдова да се ангажират сериозно в преговори, за да намерят мнозинство, което да сформира правителство, което може да продължи изпълнението на необходимите реформи, по-специално за стабилизиране на икономиката в съответствие с изискванията на Световната банка и МВФ за гарантиране на инвестициите и обществените поръчки;

iii. подчертава, че банките Moldindconbank, Moldova Agroindbank и Victoria Bank следва да бъдат подложени на диагностични одити, както и че всички откроили се проблеми следва да се овладяват незабавно; отбелязва, че надзорът над банковия сектор продължава да е недостатъчен; подчертава, че предприятията всъщност поемат тежестта на финансовите кризи чрез по-труден достъп до заеми;

iv. подчертава, че една година след прилагането на ЗВССТ общият износ на Молдова намаля с 14,8 %, като има предвид, обаче, че търговията с ЕС беше най-стабилна, като износът намаля само с 1,4 %, а износът за ОНД и други партньори намаля по-значително; посочва по-конкретно случая на селскостопанските хранителни стоки, за които очакванията са били високи и по отношение на които много опоненти заявиха, че Молдова не е конкурентоспособна, но промяната в износа за ЕС беше положителна, с увеличение от 10,8 %;

v. отбелязва, по отношение на услугите, че продължават да съществуват съществени слабости във вътрешното законодателство по отношение на основните определения за установяване и движение на специалисти и застрахователния сектор, което излага Молдова на подобни рискове като тези, които доведоха до световната банкова криза;

Що се отнася до Украйна:

i. изразява съжаление, че Споразумението от Минск не се прилага в пълна степен, и насърчава украинските органи, както и руските органи да вложат всичките си усилия за пълно и цялостно изпълнение на техните задължения по силата на това споразумение; приветства работата по законодателните реформи, необходими за да се отговори на изискванията на Споразумението от Минск, работата за изпълнение на плана за действие за либерализиране на визовия режим и за спазване на плана за действие за асоцииране и подчертава, че тези реформи, когато бъдат изцяло изпълнени, ще променят из основи украинското общество и ще подобрят условията за украинските граждани;

ii. призовава държавите членки да запазят мисията на ОССЕ с пълен състав и пълна оперативност; отбелязва призивите от страна на украинското правителство за разширени международни мироопазващи сили по протежението на украинско–руската граница и в районите на Луганск и Донецк; изразява съгласие, че след като ситуацията позволява и като част от

цялостното изпълнение на Споразумението от Минск ръководена от ЕС мисия по линия на ОПСО следва да бъде предоставена за разгръщане на страните в конфликта, за подпомагане при задачи като разминиране, съдействие при подготовката на местни избори, както и осигуряване на свободен достъп за хуманитарните организации;

iii. отправя отново призив за трайно специално внимание върху съдебната реформа и борбата срещу корупцията, като критична точка за възстановяване на пълно доверие и легитимност на украинския парламент и украинските политически партии;

iv. призовава украинските власти, политици, лидери, политически партии и други лица с влияние върху общественото мнение да положат допълнителни усилия за обединяване на страната, да преодолеят вътрешните разделения и да сложат край на често поляризираната политическа култура в страната; подчертава, че политическите партии трябва да станат напълно демократични и свързани с обикновените хора организации и да не зависят от олигарси за финансиране и влияние; подчертава необходимостта от строгото прилагане на закона за финансирането на политическите партии;

v. приветства влизането в сила на Задълбоченото и всеобхватно споразумение за свободна търговия на 1 януари 2016 г. и изразява съжаление относно решението на Руската федерация да ограничи търговията с Украйна, в нарушение на правилата на СТО и двустранни ангажименти; припомня, че Комисията участва в технически преговори с Украйна и Русия относно последиците от споразумението за свободна търговия, което е първият случай, в който ЕС някога е влизал в преговори с трета страна относно двустранно споразумение; изразява надежда, че тези преговори ще могат да продължат и да доведат до постигането на конкретни резултати; призовава Руската федерация следователно да се въздържа от по-нататъшни търговски ограничения, както и към повече конструктивна ангажираност с ЕС и Украйна;

vi. отбелязва, че Украйна претърпя намаление в общия си износ през първата половина на 2015 г., докато промяна в регионалната структура на износа означава, че делът на износа за ЕС е останал стабилно, възлизайки на около 30 % от общия обем на износа;

vii. настоятелно призовава Украйна да приведе законодателството си в съответствие с това на ЕС в областта на дружественото право, корпоративното управление, счетоводството и одита и да премахне своите мерки за ограничаване на износа на дървен материал, които нарушават член 35 от Споразумението за асоцииране и правилата на СТО;

viii. приветства решението на Украйна да премахне своите защитни мерки за пътнически автомобили в съответствие с решението на СТО от 20 юли 2015 г. и потвърждава премахването на специално мито erga omnes – такса, основана на дисбаланси при платежните баланси, която Украйна въведе в края на 2014 г.;

14. призовава за бързо приключване на енергийната реформа, стартирана през 2015 г.; отбелязва, че от 1 април 2016 г. всички енергийни цени следва да бъдат унифицирани, за да се избегне допълнителен привилегирован арбитраж за някои вътрешни лица, и истински пазар за газ и електроенергия следва да бъде въведен и под надзора на един наистина независим регулатор;

15. подчертава необходимостта от насърчаване на свободата на медиите и свободата на изразяване като основа, като също така се увеличават усилията за борба с дезинформацията и подобряване на стратегическата комуникация на политиките и дейностите на ЕС в източните съседи на ЕС, включително по отношение на трите асоциирани страни, заедно с дейностите, предприемани от оперативната група на ЕС East StratCom, новосъздадена структура в рамките на ЕСВД;

16. отбелязва, че съгласно член 49 от ДЕС Грузия, Молдова и Украйна — както всяка друга европейска страна — могат да кандидатстват за членство в Съюза, при условие че спазват принципите на демокрацията, зачитат основните свободи, правата на човека и правата на малцинствата и гарантират спазването на принципите на правовата държава;

17. отново отправя своя призив за подновяване на Европейската политика на съседство, въз основа на ясна и амбициозна политическа визия и необходимостта да се говори с един политически глас; отново отправя призива си за назначаването на специални представители на ЕС за Изтока и за Юга, със задачата за политическо координиране на преразгледаната политика;

18. призовава своя председател да предаде настоящата резолюция на председателите, парламентите и правителствата на Грузия, Молдова и Украйна, както и на Съвета, Комисията, ЕСВД и Съвета на Европа.